

Fra: Christine Wrang Swierkosz <cws@lev.dk>

Sendt: 22. maj 2024 12:53

Til: CHP - Handicap og Voksen (sikker e-mail) <handicapvoksen@slagelse.dk>

Emne: Henvendelse til Handicaprådet

Til Handicaprådet i **Slagelse**

Høje Taastrup onsdag d. 22. maj 2024

Vi henvender os til jer i håb om, at I vil være med til at sætte brugen af sundhedstjek for borgere på botilbud på dagsordenen.

I 2022 trådte den nuværende overenskomst mellem De Praktiserende Lægers Organisation (PLO) og Danske Regioner i kraft. Udover selvfølgelig en regulering af løn- og arbejdsforhold for de praktiserende læger, indeholder aftalen også en aftale om faste sundhedstjek. Konkret betyder det, at borgere på botilbud i Danmark har ret til et sundhedstjek mindst en gang hvert andet år. PLO og Danske Regioner er i fuld gang med at forhandle deres næste overenskomst, og i den forbindelse ønsker vi fra foreningen Levs side at sætte ekstra fokus på brugen og udbredelsen af sundhedstjek for borgere på botilbud.

Sundhedstjek er en rettighed, som Lev har kæmpet for i mange år. Forskning viser nemlig et stort behov for regelmæssige sundhedstjek for borgere på botilbud, da det danske sundhedsvæsen desværre langt fra er tilstrækkeligt tilpasset personer med udviklingshandicap.

Forskning viser bl.a. markant lavere brug af praktiserende læger, kræftscreening samt betydelige sundhedsproblemer og en markant overdødelighed. Den medsendte forskningsrapport fra Statens Institut for Folkesundhed viser, at en væsentlig del af overdødeligheden skyldes årsager, der kunne forebygges eller behandles. Med andre ord: Personer med udviklingshandicap dør ofte af årsager, som man ikke burde dø af i et land som Danmark i 2024, og som kunne undgås med de rette sundhedsindsatser.

Vi vil derfor fra Levs side sætte fokus på, at botilbud, borgere og praktiserende læger gør brug af de toårige sundhedstjek, som desværre langt fra bliver brugt nok i dag.

I den forbindelse har vi brug for jeres hjælp. Vi håber, at I sammen med os vil være med til at sætte fokus på brugen af sundhedstjek i jeres kommune. Derfor har vi lavet 3 gode råd til, hvordan I kan være med til at sætte fokus på problemstillingen:

1. **Sæt temaet om sundhedstjek og ulighed i sundhed på dagsordenen:** I kan måske sætte temaet på som en drøftelse i handicaprådet. Vi har i Lev modtaget tal fra Danske Regioner, der viser, hvor mange sundhedstjek der er blevet lavet i kommunerne. Nogle steder står det rigtig godt til, og andre steder bliver det brugt i mindre grad. Det kan skyldes mange årsager, og vi håber, at I i fællesskab med forvaltningerne og politikerne i jeres kommune vil drøfte disse årsager.

I jeres kommune er der, i perioden 1. januar 2022 til 1. april 2024, i alt blevet lavet 247 sundhedstjek. Det svarer til i alt 56 procent af målgruppen i jeres

kommune.

Spørg jeres kommune, hvordan det går: Den handicapbetonede ulighed i sundhed er et kæmpe problem for de borgere, der oplever den. Men det er også et politisk problem, at vi ikke i høj nok grad gør brug af de foranstaltninger, som allerede gælder i dag, herunder fx brugen af sundhedstjek. Derfor håber vi, at I vil bede jeres kommune om en skriftlig redegørelse for brugen af sundhedstjek. Bed dem fx forholde sig til: • Hvilke udfordringer og årsager der kan være skyld i, at et sundhedstjek måske ikke bliver foretaget. • Gode eksempler på, hvordan det bedst kan håndteres. • Spørg evt. også, hvad kommunen og politikerne vil gøre for, at sundhedstjekkerne bliver til fast rutine i kommunen, og for at mindske den handicapbetonede ulighed i sundhed generelt.

2. **Start en dialog med de botilbud, som ligger i jeres kommune:** Til det første sundhedstjek er det botilbuddenes ansvar at kontakte den praktiserende læge, hvis ikke lægen selv opsøger borgerne eller botilbuddene. Desværre kan vi se i tallene, at rigtig mange borgere på botilbud ikke får det sundhedstjek, som de har krav på jf. overenskomsten mellem PLO og Danske Regioner. Årsagerne kan være mange og forskellige fra kommune til kommune. Derfor vil det være klogt at spørge de botilbud, som ligger i jeres kommune, hvilke udfordringer de ser. Inviter evt. også til dialog om de gode historier.

I kan til inspiration fx læse et interview i Lev Magasinet om Maja, som fik et sundhedstjek.

Fakta om sundhedstjek og ulighed i sundhed:

Om rettigheden: Sundhedstjekket fremgår af PLO's overenskomst og er formuleret som en pligt for de praktiserende læger og altså ikke som et tilbud eller en mulighed for borgerne. Konkret står der bl.a., at: Alle praktiserende læger forpligtes til at indgå i den styrkede indsats ved at tilbyde sundhedstjek til personer på botilbud.

Sundhedstjekket foretages som minimum hvert andet år – Lev arbejder stadig for, at retten bliver ændret til et årligt sundhedstjek i stedet for hvert andet år.

Om handicapbetonet ulighed i sundhed: En ny rapport bekræfter desværre tidligere undersøgelser, der har vist, at personer med udviklingshandicap dør ca. 20 år tidligere end andre i Danmark. Som noget nyt adskiller denne rapport dødelighed, som potentielt kan forebygges eller behandles, fra ikke undgåelige dødsårsager. Tallene viser desværre tydeligt, at personer med udviklingshandicap alt for ofte dør af årsager, som kan forebygges eller behandles med de rette indsatser. Derfor er der et endnu større behov for løsninger, som kan nedbringe den stadigt stigende ulighed i sundhed for borgere med udviklingshandicap.

Lev arbejder for: I Lev arbejder vi for at udvide retten til et sundhedstjek, så det sker mindst en gang om året. Vi arbejder ligeledes for en høj kvalitetsstandard i forbindelse med selve udførelsen og opfølgningen på et sundhedstjek. Vi arbejder ligeledes for, at målgruppen udvides, så det ikke kun gælder borgere på botilbud. Vi ved desværre, at den handicapbetonede ulighed i sundhed er et stort problem.

Links:

<https://www.lev.dk/viden-om/sundhedstjek/>

https://www.sdu.dk/da/sif/nyheder/doedelighed_blandt_personer_med_udviklingshandicap

Ved spørgsmål kontakt politisk konsulent Mads Malik Knudsen på mail: mmk@lev.dk